KALAZANCIUS SZERZETESRENDET ALAPÍT

Kihívások és döntések a hivatáskeresésben

A FOGLALKOZÁS BEMUTATÁSA

Kalazanci Szent József az iskolaalapítás után szembesült egy nagy kérdéssel: hogyan tud fenntartható hátteret adni a kezdeményezésének, az ingyenes népiskolának. Mivel nem talált olyan szervezetet, szerzetesrendet, aki ezt biztosíthatja, döntés elé került, ő maga alapít-e egy szerzetesrendet. Az ő döntésének módja és személyes példája piarista identitású diákjainknak is lehet minta a saját életdöntéseik meghozatalában. Az óra célja tehát egyszerre biztatás egy hozzánk közel álló szent példáján keresztül, de módszereket is javasolhatunk így a döntési szituációkra.

Először Kalazancius életének ezt a szakaszát mutatjuk be a mellékelt szövegek alapján. (A szöveget pihenésképpen egy egyszerű feladattal lehet megszakítani.) Második lépésben egy egyszerű csoportos vagy páros feladatot végeztetünk el a diákokkal, majd végül közös reflexióval, összefoglalással zárhatjuk az órát.

RÁHANGOLÁS, ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSE

Időkeret, eszközök: 5-6 perc, Kalazanci Szent József-kép (1. sz. melléklet) + bevezető szöveg (2. sz. melléklet)

Az 1. számú mellékletben vagy az osztályteremben, interneten stb. található Kalazancius-képen idézzük fel a diákok bevonásával Kalazanci Szent József attribútumait (Mely jelkép mit jelent a festményen? pl. gyerek = tanító volt, rendi

szabályok és toll = rendalapító volt, szerzetesi ruha = szerzetespap volt, stb.) Ezután a 2. számú melléklet tanári bevezető szövegét is elmondhatjuk.

IMPULZUS A TÉMÁVAL KAPCSOLATBAN

Időkeret, eszközök: 10 perc, 3. számú melléklet kinyomtatva asztalonként (szöveg és pihentető térképes feladat)
A kiosztott szöveg (3. számú melléklet) egyéni, páros vagy közös feldolgozásával a diákok megismerik a szerzetesrend alapítással kapcsolatos döntéshelyzetet Kalazancius életében.

A mellékletben a szövegben egy térképes feladat is található, amelynek a célja, hogy a szövegolvasás monotonitását megszakítsa, illetve éreztesse a diákokkal, hogy mekkora kihívás lehetett Kalazancius számára az iskola hátterének megszervezése.

ÉRTELMEZÉS - A

Időkeret, eszközök: 20 perc, A4-es papírok, toll vagy ceruzák, filctollak, utasítás kinyomtatva vagy kivetítve (4. számú melléklet)
A diákok egyéni rajzot készítenek a 4. számú melléklet utasításai szerint, ezt utána párosával vagy kisebb csoportokban bemutatják egymásnak.

ÉRTELMEZÉS - B

Időkeret, eszközök: 8-10 perc, 5. számú melléklet szövege a tanárnál, tábla, kréta, színes kréta / táblafilc

Zarándoklat – „kivonulás" döntések meghozatalához
Az 5. számú melléklet tanári szövegét felolvasva vagy inkább saját szavakkal összefoglalva vezessük be az assisi zarándoklat jelentőségét Kalazancius életében, majd tegyünk fel kérdéseket az egész csoportnak. A válaszokat, ötleteket a táblára írhatjuk és csoportosíthatjuk a hasonlókat (pl. különböző aláhúzással, színnel stb.) Ezzel a diákoknak egy konkrét módszert is bemutatunk, hogy milyen körülmények között érdemes gondolkodniuk döntési szituációkban.

A „Tudtad?” kezdetű szöveg esetlegesen használható fel, ha van még idő vagy szeretnénk, ha otthon kutatnának, házifeladattal dolgoznának.

REFLEXIÓ, KAPCSOLAT AZ ÉLETTEL

Időkeret, eszközök: 5-10 perc, halk zene opcionálisan, kis papírlapok
Kérjük meg a diákokat, hogy egy perc csendben gondolják végig:

- Van-e most az életemben olyan döntés vagy kérdés, amit nehéz meghozni?
- Ki az, akivel erről őszintén tudok beszélni?
- Mi segít engem abban, hogy ne csak félelemből döntsek?
- Miben szeretnék bátrabb lenni?

Ezután mindenki írjon fel egy mondatot vagy szót egy kis papírra: „Ebben szeretnék most növekedni…”, vagy „A következő időszakban erre szeretnék jobban figyelni…”

A papírokat nem kell megosztani; akár egy közös kosárba vagy az osztályterem közepére is letehetik.

Záró összefoglalás: Kalazanci Szent József sem látott előre mindent. Nem kész válaszokat kapott, hanem apránként fedezte fel, mire hívja őt Isten. A fontos döntésekhez időre, csendre, emberekre és bátorságra volt szüksége. Nekünk sem kell mindent azonnal tudnunk, de fontos, hogy merjünk figyelni arra, mi felé vezet bennünket az élet, a lelkiismeretünk és Isten.

Rövid közös ima:

Istenünk, köszönjük, hogy mindannyiunk életének van értelme és célja. Segíts, hogy a döntéseinkben ne csak a félelmeink vezessenek, hanem a szeretet, a bátorság és a bizalom is. Adj nekünk olyan embereket, akik segítenek jól dönteni, és taníts meg figyelni arra az útra, amelyre Te hívsz bennünket. Ámen.

MELLÉKLET

1. melléklet: Kalazanci Szent József-kép

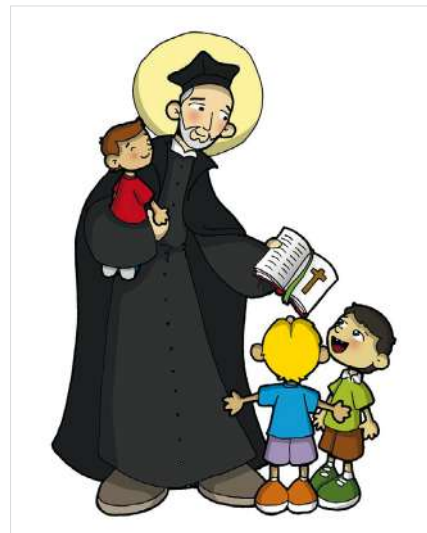

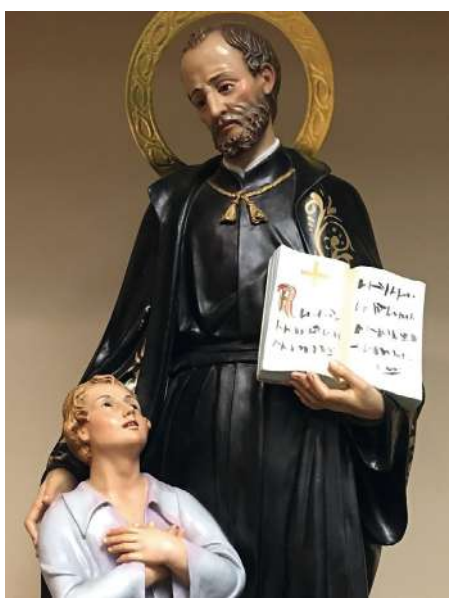

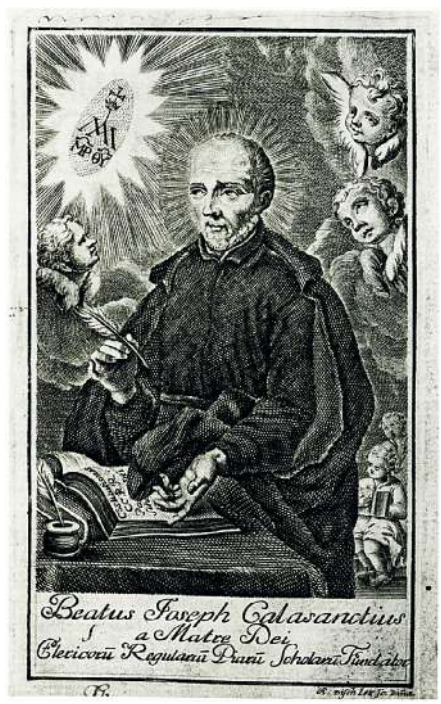

2. melléklet: Tanári bevezető szöveg
Kalazanci Szent József nem tudta előre, hogy Isten mire hívja, milyen feladatot szán neki. Spanyolországból Rómába ment, hogy jobb plébánosi kinevezést szerezzen. Rómában azonban felismerte, hogy szegénygyerekek tanításával kell foglalkoznia, ez a hivatása. De vártak még rá kihívások ezután is. Kalazancius jó példa lehet nekünk is, hogy néha döntenünk kell az életünk nagyobb kérdéseiben is. Ebből a szempontból nézzük most az ő életét.

3. melléklet:
Szöveg Kalazancius döntéséről, térképes feladat
Olvassátok el a következő szöveget Kalazanci Szent József életéről!
A korábbi órák anyagából tudhatod, hogy Kalazanci Szent József Rómában sok mindent kipróbált az iskolaalapítás előtt: segített szegényeknek, ápolt betegeket, aztán létrehozta a kegyes (piarista) iskolát. Ebben úgy akarta segíteni a szegény gyerekeket, hogy tudást és azon keresztül megélhetési lehetőséget ad nekik a jövőjük szempontjából is.

Mint ahogy egy mai iskolában is, egy egész tanári kar foglalkozik a sok gyerekkel, Kalazancius is másokkal együtt dolgozott az általa létrehozott iskolában. Ahogy egyre több gyerek érkezett hozzá, egyre több munkatársra, tanítóra volt szükség, de az épületeket is újra-újra kinőtték.

Feladat:
Számold meg a táblázatban, hány helyen működött Kalazanci Szent József iskolája, mire a San Pantaleon-templom melletti épületben végső helyre talált? Figyeld meg, hogy egy-egy helyen hány diák volt? 15 év alatt hányszorosára nőtt a létszám? (Az iskola végleges helyén, a San Pantaleon Rendházban, napjainkban már nincs iskola, de itt van eltemetve Kalazancius, és ma is itt él a rend legfőbb elöljárója, a generális atya.)

ÉV	HELYSZÍN	DIÁKOK LÉTSZÁMA
1597	Santa Dorotea templom sekrestyéje	100?
1600	Osteria del Paradiso	500
1602	Palazzo Vestri	700
1605	Palazzo Mannini	800
1612	San Pantaleo	1200-1500

Olvassátok tovább, hogy milyen kihívásokkal kellett még Kalazanciusnak szembenéznie:

Az új iskolaépületek bérléséhez, a taneszközökhöz, tankönyvekhez és a munkatársak megélhetéséhez is egyre több pénzre volt szükség. A Jóisten mindig segített és küldött jótékony adakozókat, Kalazancius mégis biztosabb és állandó hátteret akart létrehozni az iskola működéséhez.

Legnagyobb gondot az okozta, hogy az önkéntes tanítók a nehéz munkát gyakran csak néhány évig bírták, állandóan változott a tanári kar. Ezért először olyan szerzetesrendekhez fordult, akikről azt gondolta, tudnak segíteni, azaz át tudják venni a kegyes iskola fenntartását, tanárutánpótlást is tudnak biztosítani. De mindenki óvatos volt, és nem vállalta a feladatot.

Kalazanci Szent József rájött, hogy így neki kell létrehoznia egy, egész életükre elköteleződő szerzetesközösséget, akik csak az iskolát tartják feladatuknak, mint ahogyan ő is már csak ezzel foglalkozott egész nap. Azonban elsőre nem merte ezt megtenni, mert nagyon nagy felelősségnek látta a rendalapítást. Mégis döntenie kellett: vagy szerzetesrendet alapít, ami nagyon nagy kihívást jelentett számára, vagy nem alapít közösséget, de akkor a piarista iskola helyzete bizonytalan marad, akár meg is szűnhet.

Mi tett ebben a helyzetben?

- Tanácsot kért olyan ismerőseitől (pl. az iskolát támogató egyházi vezetőktől), akik ismerték őt vagy támogatták és szerették az iskoláját.
- Imádkozott is, és imáiban a kétségeit is megosztotta Istennel.
- És elzarándokolt kedvenc szentjének, Assisi Szent Ferencnek a sírjához. Itt elvonulva látomása is volt (talán olyan, mint amikor fontos dolgokról álmodunk?), amiben Szent Ferenc jelent meg neki és biztatta, hogy bátran alapítson szerzetesrendet.

4. melléklet: Rajzos feladat leírása

Készíts egy rajzot, arról, amikor döntened kell valamiben!

a) Rajzold le saját magadat középre (bárhogy rajzolhatod, nem kell hogy élethű legyen)
b) Rajzold le magad mellé, neked mi segít, ha döntened kell valamiben:
   - milyen körülmények között, környezetben vagy?
   - mit csinálsz? (több is lehet)
   - kik segítenek a döntésben? Hogyan? (valahogyan ezt is ábrázold)
c) Meséld el a padtársatoknak a rajzot, és azt, hogy neked mi volt eddig a legnagyobb vagy legérdekesebb döntés az életedben? Ő is mesélje el neked a saját rajzát.

5. melléklet: Tanári szöveg és kérdések a zarándoklatról

Láttuk, hogy Kalazanci Szent Józsefet az is segítette, hogy elzarándokolt Szent Ferenc sírjához.

Milyen változást okozott ez a zarándoklat benne? Azt tapasztaljuk, hogy ezután nagyon határozottan küzdött a szerzetesrend alapításáért, pedig sok kétkedő egyházi vezetőt kellett meggyőznie, hogy engedélyezzék ezt neki. Ekkor írta Tonti bíborosnak azt a híres írását, amiben nagyon lelkesen foglalja össze, miért fontos az egyháznak és az emberiségnek a keresztény iskola, és hogy nincs annál fontosabb és jobb munka mint a társadalom jobbá tétele a gyerekek nevelése és tanítása által. Úgy látszik ekkor már semmi kétség nem volt arról, hogy Isten azt szeretné, rendalapító is legyen.

- Mit gondoltok? Miért jó eszköz a zarándoklat, olyankor, amikor valamit nehezen tudunk eldönteni?
- Mire és miért tud jobban figyelni az ember, ha nem a megszokott környezetében van?
- A természet hogyan segíthet, Istenre figyelni vagy döntést hozni?
- Ha nincs időnk elmenni zarándoklatra, hogyan csinálhatjuk meg kicsiben? Milyen elemei, módszerei valósíthatók meg a hétköznapokban is?

Tudtad? (esetlegesen fennmaradó időben elmondható, interneten megmutatható vagy házi feladatként feladható feladat)

- A középkor leghíresebb zarándokútvonalai Jeruzsálembe és Rómába vezettek. De manapság is híres zarándokútvonal a spanyolországi El Camino, amely Szent Jakab sírjához vezet. De vannak híres magyar zarándokutak is, melyek Csíksomlyót, Mátraverebély-Szentkutat és az ausztriai Máriacellt kötik össze (Mária út, Gyöngyök útja). Ezeknek saját turistajelzésük is van.
- Ezeket a zarándokutakat (vagy egy-egy szakaszukat) végiggyalogolva és útközben közben imádkozva, gondolkodva a problémádon, lehet, hogy te is, hogy könnyebben megtalálod a választ, mint otthon ülve a megszokott, kényelmes környezetedben.